

Making in the music / Music in the making

Openingsconcert *Stemmig Maastricht*

Poppeia Berden - zang, orgel

Eva Diederix - zang

Luciano Meloni - orgel

Hugo Pieters - hoorn

Caroline von Estorff - zang

Jean Chin Chu - orgel

Freya Wolf - basgitaar

Paul Stavridis, cello

Bram de Vree, piano

Programma

Collectief studenten Conservatorium Maastricht:
Satis?

Poppeia Berden - zang
Eva Diederix - zang
Luciano Meloni - orgel
Hugo Pieters - hoorn

Hans Leenders:
Requiem / Missa pro defunctis voor zang en orgel (2018)

Poppeia Berden - orgel
Eva Diederix - sopraan

Collectief studenten Conservatorium Maastricht:
If

Caroline von Estorff- zang
Jean Chin Chu - orgel
Freya Wolf - basgitaar

pauze

Joseph Hollman (1852-1926)

Adagietto voor cello en piano (ca. 1902)

Carl Smulders (1863-1934)

Deel 2 Lent *uit* : Deuxième Sonate pour violon et piano; bewerking door de componist voor cello en piano (1918). Opdracht : A la mémoire de mon ami Auguste Javaux, fusillé par les Allemands à Hasselt, le 17 décembre 1916.

Andrée Bonhomme (1905-1982)

In memoriam Henri Hermans voor cello en piano. Opus 90 (1947)

Joseph Hollman

Vieille Chanson voor cello en piano (1894)

Jean Lambrechts (1936)

Romance voor viool en piano (ca. 1951-1952);
bewerking voor cello en piano

Joseph Hollman

Deuxième Mazurka voor cello en piano (1894)

Paul Stavridis, cello

Bram de Vree, piano

Maastricht, stad van de Vijf en van jong talent

De stad Maastricht heeft zich de laatste decennia steeds meer ontwikkeld tot een internationale stad met vele nieuwkomers. Het aantal buitenlandse studenten aan de Universiteit en de diverse kunstopleidingen is in een sneltreinvaart gegroeid. Aan het Conservatorium studeren vele Masterstudenten afkomstig uit alle windstreken en werelddelen.

Maastricht is ook de voedingsbodem voor een rijk cultureel leven in heden en verleden. De grensligging aan het 'einde' van Nederland heeft het nooit een stad aan de rand van Europa gemaakt, integendeel zelfs. De Vijf van Maastricht, die we als uithangbord van het festival *Stemmig Maastricht* hebben gekozen, onderstrepen dat zonneklaar. Joseph Hollman, Carl Smulders, Andrée Bonhomme, Jean Lambrechts en Hans Leenders zijn ware ambassadeurs van de open blik van Maastricht op de Europese cultuur: joyeus, kleurrijk, intens, absorberend en integrerend in de eigen taal en leefstijl. Ze geven elk hun visitekaartje af in dit concert.

Making in the music / Music in the making

Het project Making in the music, was eind 2018 een compositieproject van studenten van het Conservatorium, dat nu in dit festival een gedeeltelijke reprise krijgt. Een tweetal collectieve composities van en door studenten rond zang en orgel met theatrale elementen is een mooie weerspiegeling van de muzikale denk- en leefwereld van jonge mensen van nu in hun eigen taal, maar ook gerelateerd aan hun korte of langere verblijf in de stad Maastricht. De aangereikte inspiratiebron voor de studenten was het gedicht *If hands could free you, heart* van Philip Larkin. Het creatieve proces was gebaseerd op improvisatie, experiment en compositie.

Requiem / Missa pro defunctis

Een requiem bij een feestelijk concert lijkt vreemd. Wie goed de teksten tot zich neemt van de traditionele wisselende gezangen bij een overlijdensdienst, leest daarin veel troost en hoop.

Een van de docenten van het conservatoriumproject was Hans Leenders. Twee studenten voeren nu dit requiem uit. Voor de hedendaagse kerkmuziekpraktijk schreef Leenders een Requiemmis, die voor een uitvaartdienst een heel sfeervol alternatief biedt bij afwezigheid van een koor. De componist schrijft zelf: 'Een tedere en hoopvolle melodie opent de cyclus van de misgezangen. En ook bij het

Graduale horen we geen droefenis, maar is blijmoedigheid de boodschap. De canonische elementen zijn duidelijk hoorbaar.

In het *Offertorium* vormen het licht van de aartsengel Michaël en de belofte aan Abraham het hoogtepunt van dit deel; beiden omvatten letterlijk hemel en aarde. In de *Communio* onderstreept de lichte kleur van de toonzetting de optimistische tekst en staat in contrast met de smeking van het middendeel. Het *Pie Jesu* is een eenvoudig maar indringend gebed, waarbij de dwingende ritmiek en de melancholie van de toonsoort dit aspect nog versterken. Het zacht wiegende ritme van het *In Paradisum* laat de hemel opengaan.

Het is dus bij uitstek gedacht als een verzameling troostende gezangen, waarin de hoop op het eeuwige licht centraal staat.'

De Vijf van Maastricht

Hoe klinkt nu die muziek van de Vijf van Maastricht: Joseph Hollman, Carl Smulders, Andrée Bonhomme, Jean Lambrechts en Hans Leenders? In het gedeelte na de pauze kunnen werken voor cello en piano van vier van de vijf dit illustreren. Maastricht kent zijn beroemde cellisten uit eind 19e en begin 20e eeuw: Alexander Batta en **Joseph Hollman**. Ze trokken door Europa met hun bejubeld cellospel en ook met hun eigen composities, die perfect passen in de Parijse saloncultuur van hun tijd. Veel composities zijn korte sfeerstukjes waarin de virtuositeit van de speler geen onbelangrijke rol speelt.

Andrée Bonhomme, Maastrichts meisje uit gegoede kring, was piano-leerling van de Stedelijke Muziekschool. Henri Hermans, directeur van de muziekschool en het Maastrichts Stedelijk Orkest bemoeide zich persoonlijk met haar opleiding en gaf haar lessen in de theoretische vakken. Bonhomme groeide uit tot een componiste van formaat en volgde les bij o.a. Darius Milhaud in Parijs. In het orkest van Hermans had zij een vaste plek voor de partijen voor piano en celesta. Zij was zonder meer Hermans' protegé. Dit resulteerde in meerdere premières van de orkestwerken van Bonhomme. Haar liederen zijn zeer verfijnde vocale pareltjes, waarin de poëzie rijkelijk voorzien wordt van impressionistisch getinte harmonieën. Als eerbetoon aan haar leermeester schreef Bonhomme in 1947 het *In memoriam* voor cello en piano.

Jean Lambrechts noemt zijn Romance voor viool en piano uit ca. 1951-1952 nu een jeugdzonde. Het werkje staat desondanks toch regelmatig op concertprogramma's. Het is een jeugdzonde waar de maker zich absoluut niet voor hoeft te schamen. Met instemming van de componist klinkt het nu in een bewerking voor cello en piano.

TEKSTEN

If Hands Could Free You, Heart

If hands could free you, heart,
Where would you fly?
Far, beyond every part
Of earth this running sky
Makes desolate? Would you cross
City and hill and sea,
If hands could set you free?

I would not lift the latch;
For I could run
Through fields, pit-valleys, catch
All beauty under the sun—
Still end in loss:
I should find no bent arm, no bed
To rest my head.

Philip Larkin

Requiem / Missa pro defunctis

Introitus Requiem aeternam

Requiem aeternam dona eis, Domine:
et lux perpetua luceat eis.

Te decet hymnus Deus in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Geef hun eeuwige rust, Heer:
en laat het eeuwig licht op hen schijnen.
U komt een lofzang toe, God op de Sion,
een gelofte zal U betaald worden in Jeruzalem.

Graduale Laetatus sum

Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi:
In domum Domini ibimus.

Fiat pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis.

Ik ben verheugd over wat mij gezegd is:
naar het huis des Heren zullen wij gaan.
Vrede zij binnen uw muren en overvloed binnen uw sterkten.

Offertorium Domine Jesu Christe

Domine Jesu Christe, Rex gloriæ,
libera animas omnium fidelium defunctorum
de pœnis inferni et de profundo lacu:
libera eas de ore leonis,
ne absorbeat eas tartarus,
ne cadant in obscurum:
sed signifer sanctus Michael
repræsentet eas in lucem sanctam:
Quam olim Abrahæ promisisti, et semini eius.

Hostias et preces tibi, Domine,
laudis offerimus:
tu suscipe pro animabus illis,
quarum hodie memoriam facimus:
fac eas, Domine, de morte transire ad vitam.
Quam olim Abrahæ promisisti, et semini eius.

*Heer Jesus Christus, Koning van de heerlijkheid
verlos de zielen van alle overleden gelovigen
van de straffen der hel en uit de diepe poel!
Ontruk hen aan de muil van den leeuw,
laat de afgrond hen niet verslinden,
laat hen niet neerstorten in de duisternis!
maar uw banierdrager, de Heilige Michaël, moge hen binnenleiden
in het heilige licht!
dat Gij eertijds beloofd hebt aan Abraham en zijn zaad.*

*Wij dragen U, o Heer, offers en lofgebeden op;
neem ze aan voor die zielen
die wij heden gedenken
doe hen, o Heer, overgaan van de dood naar het leven!*

Communio Lux aeterna

Lux aeterna luceat eis, Domine,
cum sanctis tuis in aeternum, quia pius es.
De profundis clamavi ad te Domine,
Domine exaudi vocem meam.

*Laat het eeuwig licht op hen schijnen, o Heer,
voor eeuwig bij uw heiligen, omdat Gij liefdevol zijt.
Uit de diepte roep ik tot u, Heer,
Heer, hoor mijn stem.*

Pie Jesu
Pie Jesu Domine, dona eis requiem.
dona eis requiem sempiternam.

*O lieve Heer Jezus, geef hen rust
geef hen eeuwige rust.*

In Paradisum

In paradisum deducant te angeli;
in tuo adventu suscipiant te martyres
et perducant te in civitatem sanctam Jerusalem.
Chorus angelorum te suscipiat
et cum Lazaro, quondam paupere,
aeternam habeas requiem.

*Mogen de engelen u geleiden naar het paradijs;
dat de martelaren bij uw komst u zullen ontvangen
en u binnenleiden in de heilige stad Jeruzalem.
Moge het koor van de engelen u ontvangen
en moge u met Lazarus, eens een arme,
de eeuwige rust ontvangen.*

MUSICI

Paul Stavridis (1990, Genk) begon op negenjarige leeftijd zijn cellostudie aan de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans te Genk in de klas van Anthony Gröger. Vanaf 2004 maakte hij daar deel uit van de Jong Talenten Klas. Sinds 2006 studeerde Paul aan het Conservatorium Maastricht in de klas van Mirel Iancovici. In 2014 rondde hij hier zijn Master 'cum laude' af bij Mirel Iancovici en Marc Vossen. Samen met Bram de Vree - piano en Alexandra Van Beveren - viool vormt hij het Mosa Trio.

Reeds op jonge leeftijd nam Paul deel aan het bekende kamermuziekfestival van Kuhmo in Finland en aan masterclasses in binnen- en buitenland. Zo kreeg hij onder meer les van gerenommeerde cellisten als Uzi Wiesel, Xenia Jankovic, Leonid Gorokhov en Wolfgang Boettcher.

In 2008 soleerde Paul met het Limburgs Orkest Jeugd en Muziek en in datzelfde jaar was hij laureaat van de wedstrijd Dexia Classics. In 2010 won hij een gouden medaille met felicitaties van de jury op het 27e Concours Luxembourgeois et Européen pour Jeunes Solistes. Voorts soleerde Paul met het Arka Symfonie Orkest in de Rococo Variaties van Tchaikovsky en won hij in februari 2015 de publieksprijs van de Forte audities.

Sinds september 2016 is Paul lid van het Orchestre Philharmonique Royal de Liège in de functie van tweede solist. Verder vervangt hij regelmatig bij de Filharmonie, Brussels Philharmonic en philharmonie zuidnederland.

Bram de Vree (1989, Valkenswaard) debuteerde op dertienjarige leeftijd als solist met een pianoconcert van Haydn. Sindsdien heeft hij met diverse internationale orkesten gesoleerd. In 2009 voerde hij met Anna Pozdiejewa (viool) en Lisa Gaponenko (cello) Beethovens Triple Concerto uit met het Amman Symphony Orchestra in Jordanië. In 2010 speelde hij samen met Elisabeth Rikken het Concert voor 2 piano's en orkest van Poulenc met het Conservatoriumorkest Maastricht o.l.v. Henk Guittart.

Bram gaf solorecitals in Nederland, België, Duitsland, Luxemburg en Griekenland. Hij heeft radio- en televisieopnames gemaakt in Nederland en Jordanië, waaronder meerdere live-uitzendingen op Radio 4. In 2010 heeft Bram zijn debuut-cd opgenomen met werken van Beethoven en Schumann. Hij volgde lessen bij o.a. Ineke Bosch, Joop Celis en Mieke van der Aalst. In 2013 behaalde hij zijn Masterdiploma met een 10 met onderscheiding aan het

Conservatorium Maastricht. Hij volgde de masterstudie bij Tonie Ehlen in Maastricht en Håkon Austbø in Oslo. Hij ontving lessen en masterclasses van gerenommeerde pianisten als Valentina Berman, Paolo Giacometti, Ronald Brautigam, Rian de Waal, Andreas Frölich en Ralph van Raat. Bram behaalde veel prijzen op competities.

In het Piano Bulletin van de European Piano Teachers Association zijn meerdere artikelen van Bram gepubliceerd, waaronder een bewerking van zijn masterscriptie *Beethovens cadenza*. Bram is sinds 2013 pianodocent bij het Centrum voor Muziek en Dans in Valkenswaard. Samen met Paul Stavridis - cello en Alexandra Van Beveren - viool vormt hij het Mosa Trio.

Poppeia Berden (1996) begon op haar 17e met orgel spelen. In 2015 startte zij haar bachelor kerkorgel aan het Conservatorium te Maastricht. Ze volgt lessen bij Marcel Verheggen en Hans Leenders. Bij Olivier Penin te Parijs had zij een aantal privélessen. Poppeia krijgt daarnaast lessen gregoriaans van Hans Heykers en loopt stage bij Verschuieren Orgelbouw. Van 2015 tot 2018 was zij organist van de parochie Heilige Kruisverheffing te Cadier en Keer. In 2018 heeft zij de 3e prijs behaald bij het *Internationaler Orgel-Gesangs Wettbewerb* te Neuss samen met haar duo partner Eva Diederix. Poppeia zet zich graag in voor nieuwe ontwikkelingen rond het orgel. Het kinderconcert *De vijf griezels* uitgevoerd in samenwerking met Marijk Greweldinger in de Oude Kerk te Soest is daarvan een voorbeeld.

Sopraan **Eva Diederix** (1994) studeert in 2019 af voor haar bachelor opera en solozang aan het Conservatorium te Maastricht. In samenwerking met mezzosopraan Anna Heyman en dirigent Ville Pääkkönen voerde zij in 2019 het *Stabat Mater* van Pergolesi uit. Eva vormt een duo met organist Poppeia Berden. Samen wonnen zij in 2018 de 3^e prijs in een orgel-zang concours in Neuss, Duitsland.

Stichting Maastrichtse Componisten

Sinds 2009 is er een stichting die actief het klinkend muzikale erfgoed van de stad Maastricht promoot. De stichting doet dat door spraakmakende concerten en muziektheatervoorstellingen te produceren maar ook door samenwerkingsverbanden aan te gaan met andere culturele partners. Via concerten, website en social media komen steeds meer mensen in aanraking met het werk van Maastrichtse toondichters. Dit jaar bestaat de stichting tien jaar. Dit concert is een onderdeel van het jubileum-festival *Stemmig Maastricht* 14-16 juni 2019.

www.maastrichtsecomponisten.eu

Met dank aan

Conservatorium Maastricht